

PRAWEM NACZELNEM DOBRO PAŃSTWA

Dwutygodnik Stowarzyszeń Społecznych powiatu białskiego.

Redakcja i administracja: Biała Podl., Zamek.

Cena 10 gr.

Konto w K. K. O. Biała Podl.

Subskrypcja Pożyczki Narodowej w powiecie białskim:

W subskrypcji Pożyczki Narodowej na terenie powiatu białskiego wzięło udział 2171 osób organizacyj i t.p., które łącznie subskrybowaly

411.350 zł.

Według podziału na poszczególne zawody i gałęzie pracy subskrypcja Pożyczki Narodowej na terenie powiatu dała następujące wyniki:

1. Pracownicy państwowi	99950 zł. 24,00%
2. Wojsko	73600 „ 17,68 „
3. Pracownicy prywatni	67950 „ 17,24 „
4. Handel	43400 „ 10,69 „
5. Pracownicy samorządowi	24850 „ 6,30 „
6. Rolnictwo	
a) własność do 60 ha	10300
b) własność ponad 60 ha	6600
7. Samorzady i organ. społeczne	27000 „ 5,01 „
8. Wolne zawody (lekarze, adwokaci i t. p.)	15400 „ 3,40 „
9. Emeryci i inwalidzi	12100 „ 3,08 „
10. Rzemiosło	11300 „ 2,86 „
11. Przemysł	7350 „ 1,86 „
12. Nieruchomości miejskie	6350 „ 1,61 „
13. Spółdzielnie kredyt. Gm. Kasy Pożyczkowo-Oszczędn. i Kom. Kasa Oszczędności	5800 „ 1,48 „
14. Duchowienstwo wszyst. wyznań	1200 „ 0,30 „
15. Młodzież szkolna	1000 „ 0,25 „
16. Kapitałiści	300 „ 0,07 „
Razem 411350 zł. 100%	

Uwaga: Dane dotyczące duchowienstwa nie obejmują kwot subskrybowanych za pośrednictwem Kurji Biskupiej

Poniedziałek, 16 października 1933 r.

Na dzień 29 października zbiera się w Białej Wielki Zjazd działaczy społecznych i gospodarczych celem omówienia najważniejszych zagadnień gospodarczych naszego powiatu i wyszukania najwłaściwszych dróg, które powinny doprowadzić do ożywienia procesów gospodarczych, a tem samem doprowadzić do stopniowego wzrostu dobrobytu materialnego pośród najszerszych warstw społecznych.

Tego rodzaju Zjazdy odbywają się obecnie w całej Polsce. Dał im początek Centralny Zjazd Gospodarczy w Warszawie, na którym po przedyskutowaniu całokształtu zagadnień gospodarczych Państwa zostały rzucone hasła przewyżczenia kryzysu gospodarczego własnymi siłami!

Do uświęconych tradycją sposobów myślenia a raczej bezmyślności gospodarczej należy u nas stałe wyszukiwanie przyczyn zewnętrznych dla trapiących nas niedomagań społecznych lub gospodarczych. W dalszym zaś ciągu do stawiania ciągłych wymagań komuś z zewnątrz, aby nas z biedy naszej wyciągał i ratował.

Oglądaliśmy się dawniej na pożyczki zagraniczne i po ich uzyskaniu narzekaliśmy, że nie jesteśmy w stanie płacić od nich procentów. Domagaliśmy się kredytów i pożyczek od Państwa; dzisiaj mamy pretensje, gdy Bank Rolny lub Bank Gospodarstwa Krajowego chce od nas choć częściowo pieniądze swoje — pieniądze ogółu obywateli — wycofać. W dalszym więc ciągu zgłaszamy najrozmaitsze pretensje pod adresem Rządu, że nie przychodzi z pomocą rolnictwu, przemysłowi, rzemiosłu, kupiectwu, że nie daje nowych kredytów, że nasyla sekwestratorów na tych, co nie chcą, czy też nie mogą płacić danin publicznych. Z pretensyj tych wynika niezbitcie: — Państwo

winno dać pomoc wszystkim, jednocześnie winno znakomitą większość obywateli zwolnić od świadczeń na rzecz tegoż państwa. Pozostaje więc pytanie, skąd weźmie Rząd pieniędzy, dajmy na to, na kredyty dla rolnictwa, przemysłu, rzemiosła i innych zawodów — (wszyscy się przecież tej pomocy, tych kredytów domagają) — kiedy nikt lub prawie nikt z tych, którzy się na Państwo składają, nie ma ochoty do skarbu tego Państwa składać. I znowuż dochodzimy w tem błędnem kole do pomocy zewnętrznej, do pomocy zagranicznej. Ale zagranicą jest to samo złe, albo jeszcze gorzej jak u nas i niema takich głupich, którzyby chcieli pozyczać na wieczne oddanie i bezprocentowo.

I oto wielki już czas, abysmy sami pomysleli nad tem, co nas z tego błędnego koła wyprowadzić może.

Centralny Zjazd Gospodarczy dał na to odpowiedź: — bez cudów, powoli zbudujmy i odrodzimy nasze nowe życie gospodarcze wysiłkiem własnej planowej pracy, rozsądnie rozłożonej pomiędzy wszystkie czynniki, składające się na wielką Społeczność Państwową. Wysiłek ten musi się dokonać przy współdziałaniu całego społeczeństwa, przy współdziałaniu najszerzych jego warstw.

Plan tej społeczno-gospodarczej pracy musi być również obmyślony własnymi siłami i leżeć w płaszczyźnie realnych własnych możliwości gospodarczych każdej grupy społecznej, każdego terenu. Rozejrzenie się w tych realnych możliwościach i na ich podstawie wspólne wypracowanie własnych planów pracy gospodarczej możliwej do przeprowadzenia wyłącznie własnymi siłami — bez oglądania się na cuda i na jakąkolwiek pomoc z zewnątrz — oto zadanie Zjazdu Gospodarczego.

Na Zjazd powołani zostaną przede wszystkim ci, którzy czynem już zadokumentowali, że poza swymi prywatnymi sprawami brali udział bezpośrednio lub pośrednio w pracy dla dobra ogółu. Dlatego też Zjazd nosić będzie nazwę — Zjazdu działaczy społecznych i gospodarczych.

Obrady Zjazdu toczyć się będą według pewnych wytycznych nad ustalonymi grupami naszych lokalnych zagadnień gospodarczych: a więc przede wszystkim nad zagadnieniami nastawienia produkcji rolnej w kierunku największej jej opłacalności, dalej nad sprawami meljoracji i regulacji, szczególnie zaś nad zasadniczym dla naszego powiatu zagadnieniem regulacji rzeki Krzyny i jej dopływów. Dalej zostaną szeroko uwzględnione kwestje stosunków kredytowych na terenie naszych wsi, osad i miasteczek, sprawy uregulowania obrotów handlowych i usunięcia zbędnego i nieprodukcyjnego pośrednika.

Rozpatrywać się będą również możliwości współdziałania samorządu z szerokimi warstwami społecznymi przy wykorzystaniu pracy fizycznej i świadczeń w naturze dla robót o charakterze

publicznym.

Na porządku dziennym znajdują się też sprawy rzemiosła, polepszenia produkcji rzemieślniczej, zrzeszenia drobnych rzemieślników i chałupników, a dalej zagadnienia gospodarcze dotyczące ożywienia produkcji lub przetwórczości w naszych miastach i osadach. I wreszcie możliwości zelektryfikowania niektórych części naszego powiatu.

Technicznie obrady toczyć będą się w dwóch grupach: wiejskiej i miejskiej i punktem wyjścia dla dyskusji będą referaty, w których w miarę możliwości będzie oświetlony obecny stan danego zagadnienia w powiecie i będą wysunięte pewne projekty na przyszłość. Zadaniem Delegatów Zjazdowych będzie dostarczanie w czasie dyskusji nowych danych, dotyczących stanu gospodarczego ich terenów oraz wysunięcie własnych projektów i planów gospodarczych.

Rezultaty dyskusyj i obrad zostaną ujęte w szereg tez oraz wytycznych i stanowić będą podstawowy plan prac społeczno-gospodarczych na terenie naszego powiatu.

Plan ten musi być dostosowany do naszych własnych sił, bo my — społeczeństwo białskie, nasze organizacje społeczno-gospodarcze i samorządowe oraz nasza inicjatywa prywatna — będziemy jego realizatorami.

Każdy powiat, każde miasto, osada i wieś w całym Państwie Polskiem ma swój skromny udział w ogólnym wielkim planie prac gospodarczych i ma swoje zadanie wyłącznie dla własnego terenu, dla swych własnych wewnętrznych spraw gospodarczych.

Niech więc i nasze białskie plany będą tak pomyslane i przepracowane, abysmy w ich realizacji nie pozostali w tyle poza innymi. Oto czego należy życzyć najgoręcej Białskiemu Zjazdowi Gospodarczemu.

St. Zakrzewski.

Obrachunek.

Klamka zapadła. — Ojczyzna nie wota:

Obywatelu! złóż część swego mienia

Dziś rozrachunek. — Leci wieść wesola:

— Trzysta milionów! — Spełnione dążenia!

Trzysta milionów Państwu Naród wierny

Złożył ku chwale na pierwsze wotanie,

Lecz drugich trzysta ukrył obóz bierny,

Za co im hanba i wzgarda zostanie.

Hanba i wzgarda tym, co znając miarę,

Dali się uwieść złudnym blaskom złota

Lub klnąc natrętów dali groszy parę,

By móc się chełpić — „Tu jest patryjota”.

Znamy tę śpiewkę i ton wzniosły, czuł

Kiedy cię wielkość i pycha omota,

Płaczesz z boleści, — że pusta szkatuła

Ze Państwo biedne: — „Takis patryjota”.

Próżno się silisz na postać katona,

Bo gdy ofiary wybije godzina,

Drzysz o swą skórę — ciągnie cię mamona,

A patryjotyzm już się chwiał zaczyna.

Stefan Świątkowski.

Lista osób, które spełniły swój obowiązek obywatelski

I subskrybowały Pożyczkę Narodową w tej wysokości, jaka im została zaproponowana przez Komitet Obywatelski I nagrodzeni zostali dyplomami:

1. Możdziński Stanisław	33. Mittelberg Mejer	64. Kosłacz Feliks
2. Birman Aron	34. Nowicki Grzegorz	65. Biernacki Antoni
3. Czarny Jankiel	35. Hoffer Basia	66. Radomińska Marja
4. Frajner Boruch	36. Gaska Leja	67. Radomiński Stanisław
5. Klub Obywatelski w Białej	37. Wajnberg Lejbko	68. Wajnberger i Feldman
6. Futerman Michel Josel	38. Rzcencwajg Jankiel	69. Hoffer Lejb
7. Sadowska Anna	39. Szulman Gitla	70. Feldman Moszko Terespol
8. Szperling Małka	40. Goldrajch Jakób	71. Rosolska Franciszka
9. Kaszemacher Chanyna	41. Kleczyński Kazimierz	72. Brodacz Sura
10. Bas Abram Szloma	42. Jungerman Mordko	73. Kaliński Josel
11. Cesiński i Hochman	43. Głuchow Mikołaj	74. Sałtrukiewicz Józef
12. Urmacher Tanchum Srul	44. Kisielewski Walenty	75. Sałtrukiewicz Antoni
13. Zając Estera	45. Kamień Kiwa	76. Kawebłum Joel
14. Hryniewicz Antoni	46. Kozakiewicz Ignacy	77. Berenson Perla
15. Osmulski Edward	47. Sakowicz Jan Edward	78. Bronsztejn Szaja
16. Górski Eugenjusz	48. Goldwasser Gitla	79. Koło BBWR
17. Tomczak Aleksander	49. Cesiński Menasze	80. Och. Straż Pożarna
18. Brzeziński Jan	50. Kawe Jankiel	81. Zarząd Miejski m. Terespol
19. Skudro Wincenty	51. Twarowska Janina	82. Mandelbaum Wolf
20. Żmigrodzki Kazimierz	52. Ochotnicza Straż Pożarna
w Białej-Podl.	83. Pracownicy Magistratu
21. Sztromwaser Joel	53. Gelburd Masza	84. Pitlik Małka
22. Brodacki Jan	54. Czerwińska Marja-Urszula	85. Legjon Mł. Zw. Pr.
23. Kozakiewicz Stanisław	55. Czerwiński Miecz.-Tadeusz	86. Peszyńska Kazimiera Biała
24. Wiwnicki Stanisław	56. Czerwińska Krystyna Marja	87. Peszyński Witold
25. Spółdz. Bank Udziałowy	57. Mironiuk Jan i Józef	88. Wisenfeld Mordko
26. Rozmaryn Dawid-A.	58. Trombekier Matla	89. Zw. Zaw. Prac. Miejskich
27. Maziejuk Stanisław	59. Dr. Zygmunt Lipski	90. Biłska Leokadja
28. Rotenberg Chaskiel	60. Mojsiejuk Adam	91. Bonikowski Ryszard
29. Dziadko Aleksander	61. Pyszyński Tadeusz	92. Pow. Zw. Inwalid. Wojen.
30. Felman Srul	62. Liberman Chaja-Marjem	93. Zalewski Stefan—Kijowiec
31. Edeltuch Hinda	63. Srebnik Abram	94. Łazowski Lucjan—Swory
32. Światopółk-Mirski Kaz.		(Ciąg dalszy w następnym N-rze).

Z życia organizacji

Wystawa Przysposobienia Rolniczego. Dnia 8 października br. odbył się w Piszczacu, w lokalu remizy strażackiej pokaz-egzamin rejonowy dla zespołów konkursowych Przysposobienia Rolniczego z tamtejszego obwodu. Na pokaz zostały dostarczone ekspozyty z poletek konkursowych. W pokazie wzięło udział bardzo licznie starsze społeczeństwo.

Wystawę otworzyła pani Aniela Wiśniewska, kierowniczka tamt. szkoły, podkreślając doniosłe znaczenie konkursów P. R. oraz cel wystawy. Znaczenie konkursów, jako metody samokształceniowej, omówił Ks. Wł. Białowolski — sekretarz Zw. S.M.P. z Siedlec.

Po zwiedzeniu wystawy przez miejscowe społeczeństwo, odbył się egzamin konkursowy. Przeegzaminowane zostały następujące zespoły: z Kół M. W. „Siew”: zespół uprawy buraków pastewn. z Wyczółek, zespół uprawy buraków i marchwi z Wólki Kościeniewickiej, uprawy ogródków warzywnych z Wólki Kościeniewickiej, uprawy pszenicy w szerokie rzędy z

Samowicz, uprawy buraków z Dobrynia i Bokinki Królewskiej; ze Zw. S. M. P.: zespoły uprawy buraków z Piszczaca, Kodnia i Bokinki Królewskiej, uprawy kukurydzy z Horoszczyntki i Tucznej, uprawy marchwi i ziemniaków z Samowicz.

Wyróżnione i dopuszczone do egzaminu powiatowego na dzień 23.X.br. zostały następujące zespoły: z K. M. W. „Siew“:

zespół uprawy pszenicy	z Samowicz
„ „ buraków	z Wyczółek
„ „ „	z Bokinki Królewskiej
„ „ warzyw	z Wólki Kościeniewick.
„ „ marchwi i buraków	z Wólki Kościen.

ze Zw. S. M. P.:
zespoły uprawy marchwi i ziemniaków z Samowicz
zespół uprawy kukurydzy z Horoszczyntki
„ „ buraków z Bokinki Król.
„ „ kukurydzy (z zastrzeż.) z Tucznej

Hołowczyce.

W dniu 10 bm. odbył się w Hołowczycach pokaz-egzamin konkursowy dla zespołów P. R. z tamtejszego obwodu. Wystawa została urządzona staraniem

owego K. M. W. „Siew”. Wystawę otworzył
 ośmiokrotnie okolicznościowe przemówienie p. Antoni
 ki — kierownik szkoły.

Wyróżniony został i zdał egzamin z wynikiem
 dobrym zespół uprawy buraków w Hołowcyczach.

**Dożynki Zw. Sąsiedzkiego K. M. W. w Do-
 wle.** Młodzież Związku Sąsiedzkiego w Dokudo-
 chcąc uczcić całoroczną pracę rolnika, a jedno-
 ie zachować na wsi dawny zwyczaj, urządziła w
 8 września dożynki.

Na zrobionej trybunie w sali szkoły powszechnej
 dli przedstawiciele powiatu, szkoły, gminy i wsi,
 m to młodzież składała plon całorocznej pracy.

Przed rozpoczęciem uroczystości, podany został
 ksek przez młodzież, aby wysłać sztafetę do Pana
 osty, aby tym sposobem wyrazić gotowość odda-
 o swoich plonów i pracy dla dobra Najjaśniejszej
 ezypospolitej. Natychmiast napisany został list
 oci następującej: „Do Pana Starosty i Powiatowego
 iatej Podlaskiej, Zaek. Zarząd Kół Młodzieży
 ajskiej Podokręgu Dokudów, w imieniu Kół, nale-
 ych do Związku Sąsiedzkiego w Dokudowie, z
 zji odbywających się uroczystości dożynkowych,
 ezyła JWielmożnemu Panu Staroście wyrazy hołdu
 ezywiązania, jak również ofiarę plonów z tegorocz-
 ezh zbiorów Dostojnemu Gospodarzowi naszego po-
 yatu”. List ten został natychmiast zawieszony do
 ytej przez prezesa K.M.W. z Dokudowa Żukowskiego

Uroczystość dożynkową zagał kierownik m.ajso-
 j szkoły, wnosząc okrzyk na cześć Polski, P. Pre-
 denta i Marszałka Piłsudskiego. Następnie młodzież
 glądała wieńce, które przyjmował kierownik szkoły,
 otoczeniu przedstawicieli gminy i wsi. Przy składa-
 u wieńców, młodzież wykonała szereg deklamacyj,
 doiewów i różnych tańców. Podkreślić należy ładne
 w przemówienie przodownicy Koła z Dokudowa — Chre-
 iewiczówny, prezesa Koła z Ortela Książęcego — Cy-
 wulskiego i barwne stroje Koła Młodzież z Dokudowa.

Po złożeniu wieńców, Koło Młodzieży z Doku-
 słowa wykonało parę inscenizacji pieśni ludowych, a
 następnie zabrał głos p. M. Wnuk, wyjaśniając zebra-
 anym znaczenie święta dożynkowego.

Dużo pracy w urządzeniu święta dożynkowego
 włożył Zarząd Związku, a w szczególności prezes p.
 Dominik Szydłowski i Kierownik szkoły w Dokudowie.

Uczestnik.

Dożynki w Horbowle. Dnia 24 września b. r.
 Horbów obchodził bardzo uroczystie „250-tą rocznicę
 odsieczy Wiednia”, oraz Dożynki Związku Sąsiedzkiego
 K.M.W. w Horbowie. O godzinie dziesiątej zaczęła
 napływać nie tylko ludność z całego terenu gm. Dobryń,
 ale nawet z gmin sąsiedzkich jak Piszczac, Rokitno,
 Kościeniewice, lecz pierwszym w tym korowodzie
 było Koło Młodzieży Wiejskiej z Dobrynia Dużego,
 które gromadnie, bo pięciu wozami przybyło na uo-
 czystości Związku Sąsiedzkiego. Następnie młodzież
 zorganizowana w K. M. W. z Kłody Dużej z symbo-
 licznym dożynkowym wieńcem z Zalesia, Kłody Małej,

Wólki Dobryńskiej i Husinki. Punktualnie o godzinie
 jedenastej w miejscowym kościele wyszła uroczysta
 suma celebrowana przez tut. proboszcza Ks. M. Ja-
 blońskiego. Po nabożeństwie wszyscy wzięli udział w
 uroczystej akademii, którą rozpoczęto dawnym hymnem
 bojowym: „Boga-Rodzico” wykonanem przez młodzież
 K. M. W. z Dobrynia Dużego. Następnie młodzież
 szkolna z kl. IV i V z Horbowa wykonała inscenizacje
 i pieśni, poczem nastąpiło przemówienie p. Ujmy n. t.
 „Polska, a sąsiedzi dawniej i dzisiaj”. W przemówie-
 niu mówca podkreślił gotowość Polski do niesienia
 pomocy zagrożonym sąsiadom nie tylko w dawnej
 Polsce, ale i w dobie dzisiejszej (Litwa i Łotwa 1918
 —1920). Przedstawił zebrany w żywych obrazach
 przebieg bitwy i zwycięstwo Sobieskiego nad Turkami
 pod Wiedniem i niewdzięczność Austrii. W zakończe-
 niu mówca zwrócił się z gorącym apelem do zebra-
 nych, aby ci przejęli się zasadami naszych wielkich
 bohaterów budowniczych obrońców Ojczyzny: Chrobrego,
 Jagiełły, Żółkiewskiego, Chodkiewicza, Sobieskiego,
 Kościuszki i J. Piłsudskiego wstępując w ich ślady,
 aby pomagali wznosić i umacniać mury naszej Rzeczy-
 pospolitej subskrybując Pożyczkę Narodową.

Przemówienie nagrodzono długo niemilknięciami
 oklaskami, a po przebrzmieniu okrzyków na cześć
 Polski, Marsz. J. Piłsudskiego i Prezydenta I. Mościc-
 kiego — orkiestra K.M.W. z Horbowa odegrała hymn
 narodowy.

Następnie młodzież zorganizowana w K. M. W.
 utworzyła korowód dożynkowy z wieńcem i z odpo-
 wiednimi piosenkami zbliżyła się do estrady składając
 wieńce w ręce prezesa Związku Sąsiedzkiego w Hor-
 bowie, ten w krótkich słowach, lecz bardzo serdecz-
 nych podziękował za wieńce i wznosił okrzyk na
 cześć młodzieży. Po złożeniu wieńca młodzież z Hu-
 sinki pod kierunkiem kierownika szkoły p. Ignacego
 Pietraszuka odegrała sztukę teatralną „Wesele Wiejskie”
 nagradzane co chwila burzą oklasków. Uroczystości
 zakończyła zabawa ludowa, która przeciągała się do
 późnej nocy.

Uczestniczka.

Z Komarna. Dnia 17 września b. r. odbyła się
 w sali szkolnej zabawa dożynkowa. Była ona uwień-
 czeniem wspólnego wysiłku, jakie było ułożenie 115m²
 podłogi w sali budynku szkolnego. Olbrzymia ta sala,
 będąca miejscem rekreacji dla dziatwy szkolnej, ma
 jednocześnie służyć jako świetlica Koła Młodzieży
 Wiejskiej, które prócz starań p. Jana Makaruka, kie-
 rownika szkoły i p. Laszczki, wójta gminy Zakanale—
 wiele przyczyniło się własną pracą do uporządkowania
 tej sali.

Zgodny wspólny wysiłek pięknie wydaje rezultaty.

Pierwszy pokaz owiec w pow. Białskim.
 W dniu 9 października rb. odbył się w Huszczy pokaz
 owiec. Na pokaz doprowadziło 24 gospodarzy, z tem
 75 sztuk owiec, z których nagrodzonych zostało 22 szt.
 Na pokazie był obecny Inspektor Lubelskiej Izby
 Rolniczej p. inż. Greulich, a z ramienia O.T.O. i K.R.
 — kierownik p. Józef Lubczański.

Pokaz został zorganizowany przy współudziale zarządu gminy Huszcza, Kółka Rolniczego w Kopytku, oraz Koła Młodzieży Wejskiej w Huszczy i w pytniku.

Podobny pokaz odbędzie się w Błotkowie, w pierwszych dniach listopada.

Z Terespoła. Dnia 22 września zostało zorganizowane przez p. Z. Kwiatkowskiego Koło T-wa Pop. k. Powszechnych. Do Koła zapisało się w dniu tym 15 osób, na prezesa powołano p. Barczyńskiego. Zebrani uchwalili wszcząć rozsprzedaż znaczków wśród społeczeństwa jak i urządzić zebranie, celem zapoznania szerszego ogółu z celami T-wa.

Dnia 24 września br. staraniem szkoły odbył się propagandowy pochód działwy szkolnej na czele z kiestrą. Działwa niosła w pochodzie liczne transporty propagujące T-wo Pop. Bud. S. P. Po pochodzie odbyło się na wolnym powietrzu zebranie ogólne, na którym przemawiał prezes Koła p. Barczyński podkreślając dotychczasowe wysiłki kierownika [szkoły i dozoru Szk. czynione w tym kierunku, kończąc zapelował do zebranych, by wysiłki te spełnili przez zapisywanie się do T-wa. W imieniu kierownika szkoły przemawiał p. Chelmiński podkreślając znaczenia T-wa.

W dniu tym odbyła się „Akademia” w związku 250-tą rocznicą zwycięstwa Sobieskiego pod Wiednem. Na program, który był całkowicie wykonany przez działwę szkolną, złożyły się przemówienia, śpiewy, deklamacje i obrazek sceniczny „Rycerskie pochody” z życia Sobieskiego, a który wywarł na widzach niezatarte wrażenie.

Walny Zjazd członków Oddziału Białskiego Związku Nauczycielstwa Polskiego.

W niedzielę 8 października odbyło się w Białej Podlaskiej w lokalu szkoły przy ulicy Grabanowskiej doroczne walne zebranie Nauczycielstwa Szkół Powszechnych naszego powiatu.

Zebranie zaszczylicili swoją obecnością p. Starosta Witold Skarzyński oraz pp. inspektorowie Juljan Sabat i Bolesław Donten, miasto reprezentował p. burmistrz St. Zakrzewski.

Obrady zagał i przewodniczył Zjazdowi p. kier. Antoni Jakuszko. Witali Zjazd pp. Starosta Skarzyński insp. Sabat, insp. Donten. Referaty wygłosili o „Zadaniach i możliwościach w pracy zawodowej i społecznej Nauczycielstwa” i sprawozdanie z Kongresu Pedagogicznego we Lwowie — p. kier. Makaruk oraz „Aktualne zagadnienia prawno-służbowe” — p. Leon Szysz.

W dyskusji został podkreślony wybitnie czynny i pełen poświęcenia udział nauczycielstwa w pracach naszego powiatu.

Pozatem Zjazd dokonał wyborów nowych władz Związku oraz omówił szereg bieżących spraw zawodowych.

W trakcie obrad uczestnicy Zjazdu serdecznie zegnali przeniesionego z naszego powiatu do Siedlec

p. inspektora Sabata.

Wyniki wyborów Zarządu przedstawiają się następująco:

Przewodniczący — Makaruk Jan, Członkowie Zarządu: Aftyka Stanisław, Burda Franciszek, Carnelli Stanisław, Danielak Tadeusz, Duński Stanisław, Falandysz Michał, Jakuszko Antoni, Karpiński Tadeusz, Knapik Wiktor, Krzowska Jadwiga, Przedcieczeński Bazyl, Sidewicz Stanisław, Sobolewski Artur, Tymoszek Dymitr, Żelkowska Karol'na. Zastępcy: Kwiatkowski Zygmunt, Chelmiński Stanisław. Komisja kontrolująca: Aftkowa Jadwiga, Piławska Bronisława, Sikora Piotr. Zastępca: Jędrzejewski Czesław. Sąd Honorowy: Domańska Wanda, Krzymowski Jan, Panasiuk Hipolit, Szysz Leon, Żelkowska Janina. Zastępcy: Denkiewicz Jan, Żukowa Nadzieja. Zarząd Kasy Samopomocy: Idziaszczyk Władysław, Kosiorówna Henryka, Prausowa Janina. Rada Nadzorcza: Jakuszko Antoni, Kosiński Henryk, Krzowska Jadwiga, Kuczyński Jan, Sikora Piotr, Tymoszek Dymitr.

Z Okręgowego Zw. Straży Poż.

Dnia 22 października rb. w sali świetlicy straży w Piszczacu, o godzinie 10 rano — konferencja prezesów i odprawa naczelników straży: Piszczac, Chotyłów, Horoszczyńska, Dobryńska, Husinka, Kijowiec i Kościen ewicze.

Dnia 29 października rb. o godzinie 10 rano, w sali Sejmiku na Zamku w Białej-Podlaskiej, konferencja prezesów i odprawa naczelników i ich zastępców ze straży: Biała-Podlaska, Podlaska Wytwórnia Samolotów, Witulin, Swory, Sitnik, Worgule, Styrzyniec, Terebela, Cicibor Wielki i Sidorki.

Dnia 1 listopada rb. w sali szkoły powszechnej w Łomazach, o godzinie 10 rano, konferencja prezesów i odprawa naczelników straży: Łomazy, Huszcza, Koszoły, Rossosz, Korczówka i Dubów.

Druhów Naczelników i ich zastępców obowiązuje umundurowanie zwykłe.

Ze względu na ważność spraw—obecność druhów prezesów, naczelników i ich zastępców — konieczna.

Zarząd Gminy Kostomłoty pow. Biała-Podl. w dniu 27 września 1933 r. wpłacił 20 zł. do Wojewódzkiego Komitetu Fundacji ku czci ś. p. kapitana Żwirki i ś. p. inż. Wigury w Lublinie na ufundowanie samolotu na zawody warszawskie w roku 1934 i wzywa za naszym pośrednictwem wszystkie Zarządy Gminne na terenie pow. białskiego oraz wszystkich tych Obywateli Polskich, którym dobro Ojczyzny i Jej potęga leży na sercu, by poszli za przykładem Zarządu Gminy Kostomłoty.

Zarząd Pow. Zw. Podoficerów Rezerwy powołany został w następującym składzie: prezes Witulowski, zastępca Kozakiewicz, sekretarz Stankiewicz, skarbnik Wisz, członkowie Nowicki i Desperat.

Nowe władze w Zw. Pracown. Lotnictwa. W dniu 29 września br. odbyło się Walne Zebranie Związku Zawodowego Pracowników Lotnictwa w PWS.

Zebrań powołało Zarząd Oddziału w następującym składzie:

Prezes p. Dziewartowski, wice-prezesi: p. Karowski Stanisław i p. Wulf, sekretarz p. Jan Pytarz, skarbnik Edward Culech, członkowie: Desperat, Wojczuk, Szudejko, Górski, Lelito.

Widząc w Zarządzie liczne nazwiska znane z poważnej i sumiennej pracy społecznej — mamy nadzieję, że nowy Zarząd rychło da nam poznać rezultaty swej pracy, w której życzymy im powodzenia.

Drzewka owocowe. Od dnia 23 października Okręgowe T-wo Organizacji i Kółek Rolniczych w Białej-Podlaskiej — Zamek, rozpoczyna sprzedaż drzewek owocowych różnych gatunków i odmian. Rolnikom nabywającym drzewka są dobierane specjalne odmiany do poszczególnych rodzajów gleb. Każdy rolnik który chce, aby sad założony dobrze rósł, powinien nabyć drzewka w Organizacji Rolniczej.

Wiatrak i piernik

Bajeczka mała taka:

Przyszedł raz sobie piernik do wiatraka

I rzecze: „Cześć”!

Nikt mnie nie zechciał jeść.

Różni mnie w ręku mleli:

brali,

wracali,

kleli

Ze to nie piernik — lecz mydło.

Więc mi to poniekąd zbrzydło.

Chcę kres położyć łzom.

Wracam do siebie w dom.

Z tutejszej mąki pochodzę,

Więc w prostej drodze

Pan, panie wiatrak, jest mój.

Powiadam to zrozumiałe,

ale

Jest tu małańki sęk!

Młynarz (bodajby pękł)

Nie zechce odejść z wiatraka,

Więc na to jest rada taka:

Przyjdzie tu nas cała paka,

Niech młynarz przed nami stanie

A wtedy głosowanie

i coż?

Młynarz wiatrak zadłużył

Nam piernikom nie służył

Na ludzi krzychał, straszył,

Nawarzył strasznej kaszy

— nie mamy zaufania —

Więc młynarz pójdzie precz

i już.

Wiatrak wszystko spokojnie wystuchał

Machnął skrzydłem... i piernik poleciał do chmur.

Stąd nauka?

Zanim coś zaczniesz

Pomyśl: czyś piernik — czyś młynarz?

Będziesz miał też bez dziur.

Młot.

Z działalności Powiatow. Komitetu Pracowniczego.

Działalność Komitetu Pracowniczego była ściśle związana z działalnością Komitetu Obywatelskiego, a to w szczególności przez wspólną akcję propagandową (szereg wyjazdów na teren powiatu Franciszka Soszyńskiego i Antoniego Skolimowskiego) i akcją kontrolną przez delegowanie do Straży Obywatelskiej członków Komitetu Pracowniczego Stanisława Karwowskiego i Edwarda Romola oraz poza Komitetem 6-ciu pracowników umysłowych i fizycznych.

Ostateczne obliczenia subskrypcyj nie przedstawiają się na terenie powiatu bialskiego następująco:

Świat pracowniczy na ogólną sumę subskrypcji 411.350 zł zasubskrybował 275.950 zł. t. j. około 70% a mianowicie:

pracownicy państwowi	99050 zł. 24,10 %
Emeryci	12100 zł. 2,90 „
Wojsko	73600 zł. 17,80 „
Pracownicy samorządowi	24850 zł. 5,60 „
„ „ prywatni	67950 zł. 16,50 „

Jak widać z powyższego zestawienia świat pracowniczy wykazał dobitnie, jak drogą jest im wyzwolona z niewoli ojczyzna i że na każdy zew potrafią ją bronić nie tylko z bronią w ręku, lecz nie dadzą upaść i na polu gospodarczem. Niech piętno hańby i rumieniec wstydu pokryje twarz tych, którzy nie spełnili obowiązku obywatelskiego, a wszyscy pracownicy nie mogą splamić się podaniem ręki takiemu nieobywatelowi-dezertterowi i unikać jak zakażonego.

Powiatowy Komitet Pracowniczy dziękuje tą drogą wszystkim kolegom, którzy, w zrozumieniu dobra Państwa, nie uchylili się od tego świętego obowiązku i pomimo, że niejedni będzie musiał podciągnąć pasa i wyzbyć się niektórych godziwych rozrywek, Pożyczkę Narodową, jako gwarancję lepszego jutra, zasubskrybowali.

Rada Powiatowa BBWR prosi nas o podanie do publicznej wiadomości, że z dniem 2 października rb. Sekretarjat Rady Powiatowej BBWR opuścił dotychczasowy lokal w Zamku.

Obecny lokal Sekretarjatu mieści się przy ulicy Warszawskiej Nr. 8. Sekretarjat jest stale czynny, oprócz niedziel i świąt, we wtorki, czwartki i piątki od godz. 10-ej do 16-ej, w poniedziałki, środy i soboty od godz. 17-ej do 20-ej.

PLACE

do nabycia w Białej-Podlaskiej w zdrojowej, suchej dzielnicy Woli (ul. Dąbrowskiego) niedaleko od nowego Kościoła, wśród lasów, są do nabycia parcele po tysiąc metrów kwadratowych każda po bardzo niskich cenach, od 30 gr. za 1 m.

Wiadomość: ul. Warszawska 12 m. 26 (Zamek)

Zgubiono książeczkę wojskową, wydaną przez P.K.U. w Skierniewicach na imię Aleksander Kozieł.

OBWIESZCZENIE WOJEWODY LUBELSKIEGO

W wykonaniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72 poz. 653) utworzone zostały Urzędy Rozjemcze dla rozstrzygania sporów o długi pomiędzy rolnikami, a ich prywatnymi wierzycielami. Nowa ustawa z dnia 28 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29 poz. 253) rozszerza na rzecz rolników uprawnienia i zakres działania Powiatowych Urzędów Rozjemczych.

Urząd Rozjemczy ma prawo:

1. wstrzymać wyznaczoną licytację,
2. rozłożyć na okres 7-mioletni spłatę długów,
3. spłatę zobowiązań, pochodzących z działów rodzinnych, względnie spadkowych, rozłożyć na okres 12-letni,
4. niezależnie od rozłożenia na raty, zawiesić spłatę kapitału dłużnego na 2 lata, licząc od daty orzeczenia,
5. zniżyć odsetki, jakie rolnik ma płacić swym wierzycielom, do 4 $\frac{1}{2}$ % w stosunku rocznym,
6. zmniejszyć sumę dłużną o nadmierne pobrane odsetki, jeżeli wykazaniem zostanie, iż wierzyciel w gotowiznie albo w naturze pobierał od rolnika odsetki wyższe ponad prawem dozwolone, to znaczy:

20%	w	stosunku	rocznym	od	1.I.	1927	r.	do	14	VI.	1927	r.
15%	"	"	"	"	15.VI.	1927	r.	do	20.	X.	1932	r.
12%	"	"	"	"	21.X.	1932	r.,					
7. obniżyć na dwa lata naprzód czynsz dzierżawny, o ile okazuje się nadzbyt wysokim w stosunku do zmienionych warunków gospodarczych, względnie zredukować należność z tytułu czynszu, zalegającego za 2 lata,
8. ponownie rozpatrzyć sprawę, która stała się już przedmiotem prawomocnego orzeczenia Urzędu Rozjemczego w wykonaniu dawniejszych przepisów, co należy rozumieć, jako rozpatrzenie sprawy na nowo w celu przedłużenia okresu spłat na większą ilość lat i obniżenia odsetek do 4 $\frac{1}{2}$ % w myśl postanowień ustawy z dnia 28 marca 1933 r.

Urzędy Rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw rolnych mają za zadanie uzdrowienie na szereg lat naprzód gospodarstw wiejskich oraz ich ochronę przed wyzyskiem z tytułu prywatnego ich zadłużenia. Urzędy te działają tylko czasowo, wobec czego wszyscy zainteresowani rolnicy, posiadający nadmierne obdłużone gospodarstwa, nie powinni zwlekać z ich finansowem uzdrowieniem, lecz postarać się bezzwłocznie o wniesienie swoich spraw do odnośnych Urzędów Rozjemczych przed ewentualnem ich skasowaniem.

Ugody prywatne z wierzycielami, zawarte poza Urzędami Rozjemczymi ustnie lub pisemnie bez dostatecznej znajomości przepisów prawnych, mogą w przyszłości nie przedstawiać dostatecznej gwarancji ich dotrzymania i wykonania, dlatego należy sprawy z wierzycielami załatwiać w Urzędach Rozjemczych, a zawarte umowy prywatne opatrzyć mocą prawną w Urzędzie Rozjemczym.

Właściciele użytkownicy, dzierżawcy gospodarstw rolnych do 100 hektarów, mają prawo wnosić swoje sprawy do Powiatowych Urzędów Rozjemczych, zaś powyżej 100 hektarów do Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego. Opłaty pobierane przez Urzędy Rozjemcze są bardzo małe, bo wynoszą tylko 1 $\frac{1}{2}$ % od wartości przedmiotu postępowania. Przy zawarciu zaś ugody przed Urzędem Rozjemczym pobiera się opłaty w wysokości tylko $\frac{1}{2}$ % od wartości przedmiotu ugody.

Rolnicy o wyjaśnienia i pomoc w sporządzaniu podań zwracać się mogą do Wojewódzkiego i do Powiatowych Bur do Spraw Finansowo-Rolnych, gdzie także otrzymują wiadomości o ustawach i zarządzeniach przez Państwo ustanowionych w celu dopomożenia gospodarstwom wiejskim do przezwyciężenia skutków światowego przesilenia gospodarczego.

Urząd Rozjemczy nie może orzekać w sprawach wierzycielności Skarbu Państwa, związków samorządowych, banków państwowych, gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych, spółdzielni kredytowych i t. p. wierzycielności wymienionych w art. 13 powołanej wyżej ustawy z 28 marca 1933 r.

WOJEWODA

Lublin, dnia 4 października 1933 r.

(—) Dr. J. B. Roźniecki

Akcja Pożyczki Nar. na terenie gminy Tuczna.

W dniu 24 września b. r. we wsi Krzywówka, kol. Krzywówka, wsi Zańków, Ogrodniki Duże i Małe, Sajówka, Mazanówka i Żuki odbyły się zebrania przy udziale miejscowego nauczycielstwa i członków Gminnego Komitetu Pożyczki Narodowej w wyniku czego wsie Krzywówka i Zańków kol. Krzywówka nabyli obligacje Pożyczki Narodowej po 50 zł. jako Gromady wiejskie, inne wsie załatwiły odmownie.

W dniu 27 września br. odbyło się zebranie w Matjaszówce i w Międzylesiu, wieś Matjaszówka nabyła obligację za 50 zł. tu dużo przyczynili się sołtys Denisiuk Jan i Kobylewski Jakób. Międzylesie postąpił inaczej, gdyż poszedł za głosem obecnego na tym zebraniu Kozaka Pawła, i odmówił nabycia Pożyczki Narodowej.

W dniu 1 października na zebraniu wsi Tuczna postanowiono nabyć Pożyczkę Narodową jako Gromada wsi Tuczna za 300 zł. pokrywając tą pożyczką z czynszu dzierżawnego za lokal wynajęty na Urząd Gminy Tuczna.

Szczególniej uwadze zasługuje Łucik Andrzej z Rozbitówki, który pierwszy bo 23 września b. r. sam zgłosił się do Urzędu gminnego, podpisał deklarację na 50 zł. i tegoż dnia wpłacił I ratę zadeklarowanej sumy.

Pożegnania.

W związku z utworzeniem Obwodowych Inspektoratów Szkolnych opuszcza powiat biały p. Inspektor Szkolny Julian Sabat, prezes Okr. Zw. Mł. Wiejskiej, wice-prezes Zarządu Pow. Zw. Strzel., członek Zarządu Okr. Och. Straży Pożarnej, prezes Komisji Oświatowej Sejmiku i członek Rady Kom. Kasy Oszczędn.

Tak znaczna liczba poważnych stanowisk społecznych nastęrczyła p. Sabatowi możliwość wykazania energii pracowitości i zmysłu organizacyjnego, a rezultaty Jego pracy widoczne są we wszystkich organizacjach w których pracował.

Praca społeczna na terenie powiatu naszego jest dorobkiem niedawnych lat. W roku 1930 nie było jeszcze ani jednego Koła Mł. Wiejskiej, Oddziały Zw. Strzel. były nieliczne i słabe a na innych polach pracy społecznej panowała martwość lub rosły bujnie chwasty „narodowego” partyjnictwa.

Dzisiaj ten ponury obraz niedawnej przeszłości nikogo nie straszy. Praca społeczna rozwija się z rozmachem ku pożytkowi Ojczyzny i powiatu.

P. Sabat niewątpliwie dumny być może z tego, że za Jego bytności w Białej i przy Jego udziale tak się zmieniły oblicze naszego powiatu.

Z Jego o tejście tracimy rzetelnego i mądrego pracownika społecznego, to też żegnamy Go z żalem życzymy Mu jaknajlepszych wyników pracy na nowej placówce w Siedlcach.

numerze dzisiejszym załączamy blankiety P. K. O. prosimy czytelników o wpłacenie prenumeraty.

Z Lublina. W dniu 1 października odbył się w Lublinie Zjazd Związku Strzeleckiego oraz poświęcenie Domu Żołnierza. Każdy, kto obserwował podniosłą uroczystość strzelecką, oraz defiladę oddziałów strzeleckich, mógł się przekonać naocznie, iż Państwo Polskie poza stałą armją zawodową, posiada drugą armją strzelecką.

Manewry strażackie.

Na zakończenie sezonu ćwiczebnego, Zarząd Zw. Okr. Straży Poż. urządził manewry strażackie, które odbyły się w Białej-Podl. w dniu 8 października br.

W manewrach wzięły udział straż: Biała-miasto, Podlł Wytw. Samol., Międzyrzec I. Swory, Worgule, Sitnik, Witulin, Cicibor Wielki i Sidorki, w ogólnej liczbie 18 oficerów i 108 szeregowców. Straż Janowska ze względu na wypadek z samochodem udziału nie wzięła.

Zadaniem taktycznym na manewrach był „pożar” masowy dzielnicy m. Białej od Pl. Wolności do ul. Narutowicza i od ul. Reformackiej do Jatkowej, który po przeszło półtoragodzinnej walce został „opanowany”. Charakterystycznym było ratowanie ludzi w budynkach zagrożonych, które wykonała straż białska.

Manewry zaszczyli swoją obecnością: p. Starosta W. Skarzyński, przedstawiciele Zw. Wojew. Straży Poż. z Lublina pp. inż. dyr. Czaplicki i insp. Łuczynski, członkowie Zarządu Zw. Okr. z wiceprezesem St. Zakrzewskim na czele, Zarząd Białskiej Straży z prezesem sędzią A. Deleckim na czele i wiele innych osób.

Kierownictwo manewrów spoczywało w rękach instruktora pow. p. J. Naumiuka, dowodził zaś akcją straży p. W. Iwanicki—naczelnik I rejonu. Sędziami-obszernymi byli pp. M. Rutkowski—nacz. z Teres-pola, St. Sidewicz—nacz. z Konstancynowa i St. Skolimowski — nacz. IV rejonu. Po skończonych manewrach p. Starosta przyjął raporty i defiladę, poczem drużyny rozjechały się do swych siedzib.

Odpowiedzi Redakcji:

P. Inż. Hieronim Tokarski—Rossosz. Nadesłany artykuł przeczytaliśmy z zainteresowaniem, jednakże ze względu na jego teoretyczny charakter nie możemy z niego korzystać. Służymy przedewszystkiem sprawom naszego powiatu i bardzo prosimy o nadesłanie nam opisu robót regulacyjnych w Rossoszu, za co będziemy Panu bardzo wdzięczni.

P. Tadeusz Zyberk-Plater—Konstantynów. List „za recypisem” jak to Pan nazywa, otrzymaliśmy, niestety jednak umieścić go nie możemy, gdyż treść jego nie odpowiada istotnemu stanowi rzeczy — a forma — dobra może w wewnętrznym „urzędowaniu” na folwarku, wydaje się nam nieco ordynarna w stylizacji.

Sprostowanie W związku z notatką w N-rze 3 „Głosu”, dotyczącej subskrypcji Pożyczki Narodowej przez p.p. E. Weinbergera i Feldmana, komunikujemy, iż po sprawdzeniu poprzednich informacji przekonaliśmy się, że wyżej wymienieni subskrybowali istotnie Poż. Nar. w tej wysokości, jaka im była wyznaczona przez Komitet Obywatelski. Za mimowolnie wyrządzoną przykrość przepraszamy.

Przedpłata z przesyłką wynosi rocznie 2 zł., półrocznie 1 zł., kwartalnie 55 gr. Konto w K. K. O. Biała Podlaska Cennik ogłoszeń: cała strona po tekście 100 zł., 1/2 strony 50 zł., 1/4 25 zł. Drobne ogłoszenia 10 gr. za wyraz. O poszukiwaniu pracy 50% taniej. W tekście oraz układzie tabelarycznym 25% drożej. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

Redaktor Naczelny i Wydawca Stanisław Dębowski. Komitet Redakcyjny: J. Lipko, J. Lubczyński, J. Makaruk, St. Zakrzewski.

aktor odpowiedzialny Michał Wnuk.

„Drukarnia Podlaska” w Białej-Podl.